

ЧАСТИНА ОСОБЛИВА КАРНОГО КАЗНАЧЕЙСЬКОГО КОДЕКСУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

**Берзін Павло
Сергійович,**

доктор юридичних
наук, професор
кафедри
кримінального права
та кримінології
юридичного
факультету
Київського
національного
університету
імені Тараса
Шевченка

Berzin P. S. Special part of the Criminal Treasury Code of Republic of Poland

Maintenance of Special part of the first head of the Criminal Treasury Code of Republic of Poland is analyzed in the article. The due way of translation of the name of this Code and it's coherence with the Criminal Code of Republic of Poland are determined. Author determines the structure of Special part of the Criminal Treasury Code, that consists of four chapters: 1) treasury crimes and treasury misconducts against tax obligations and calculations grants; 2) treasury crimes and treasury misconducts against custom duties and rules of turn of commodities and services abroad; 3) treasury crimes and treasury misconducts against currency; 4) treasury crimes and treasury misconducts against organization of gaming.

In the article is determined maintenance of structural «components» of this Code, concepts «act», «types of the treasury crime», «types of the treasury misconduct», «forbidden act», «subject, instituted criminal proceedings against for a treasury crime», «publicly harmful act», «behavior», «guilty responsibility», «legal entity», «organizational unit, that does not have status of legal entity and legal capacity», «legal consequence commission of treasury crime and treasury misconduct» and concept principle code, rules awarding punishment, criminal sanction and safety sanction for the feausance treasury crime and treasury misconduct, exception from punishment for a guilty person.

The concepts of responsibility and diminished responsibility in the Criminal Treasury Code are investigated.

In the article the questions of application of measures of criminal-law influence for the feausance of treasury crimes and treasury misconducts are examined.

Author analyzed specifics of the principle applied to the structure of the Criminal Treasury Code.

Key words: criminal treasury code, Republic of Poland, treasury crime, treasury misconduct, concept, structure, offence, crime, criminal misconduct.

У попередніх номерах нами було проаналізовано норми частини загальної Карного казначейського кодексу Республіки Польща (далі — ККК), що стосуються змісту її вступних положень, виключення покарання винної особи, казначейських злочинів і казначейських проступків, а також роз'яснення використаних у ККК понять [1; 2]. Цю статтю присвячено продовженню аналізу основних положень ККК і висвітленню змісту його відділу II глави I, який має назву «Частина особлива».

Зазначений відділ ККК складається з чотирьох розділів (6–9). Кожен із них у змісті відділу II «Частина особлива» визначається залежно від окремих груп казначейських злочинів та казначейських проступків, які спрямовані проти: а) податкових зобов'язань і розрахунків за датаціями чи субвенціями (розділ 6, який включає ст.ст. 54–84); б) митних обов'язків, а також правил обігу товарів і послуг із зарубіжжям (розділ 7, ст.ст. 85–96); в) валютного обігу (розділ 8, ст.ст. 97–106); г) організації азартних ігор (розділ 9, ст.ст. 107–111). Структурними компонентами відділу II «Частина особлива» ККК є розділи та статті.

Наведена система казначейських злочинів і казначейських проступків у змісті відділу II «Частина особлива» ККК побудована польським законодавцем із врахуванням таких підстав:

1) зміст так званих «родових об'єктів» казначейських злочинів і казначейських проступків (ці родові об'єкти охоплюють однорідні соціальні цінності, що стосуються відповідних «напрямоків» (складників)

казначейської (скарбової) діяльності держави, враховуються при визначенні конкретних груп казначейських злочинів і казначейських проступків, включених у відповідний розділ відділу II);

2) характер учинюваних заборонених діянь, що визнаються певними казначейськими злочинами чи казначейськими проступками й вчиняються відповідними засобами, пов'язаними з посяганням на окремі «напрямки» казначейської діяльності держави. Так, у розділі 6 законодавець передбачив ті казначейські злочини й казначейські проступки, що посягають на порядок:

а) виконання податкових зобов'язань шляхом:

— заниження об'єктів оподаткування або сум податків (наприклад, неправильне ведення книг або ведення неправильних книг, які передбачені відповідно у ст. 53 § 21 і § 23 (ст. 61 ККК); подання рахунків-фактур із певними помилками (ст. 62 ККК); зміна мети, призначення або недотримання інших умов, від яких залежить звільнення підакцизного виробу від обов'язкового маркування акцизними марками (ст. 73 ККК); вироблення, зберігання на складі або відвантаження підакцизних виробів за межами податкового складу, поєднане з порушенням умов застосування процедури призупинення справляння акцизів (ст. 69а ККК); невиконання обов'язкового вимірювання вмісту міді та срібла в масі добутку мідної руди чи в концентраті (ст. 75а ККК) та ін.);

— приховування об'єктів оподаткування (наприклад, приховування здійснення господарської

діяльності, її реальних обсягів шляхом використання імені й прізвища, назви чи фірмового найменування іншого суб'єкта такої діяльності, яке пов'язується з приховуванням чи заниженням об'єктів оподаткування (ст. 55 § 1 ККК); виведення за межі податкового складу підакцизних виробів, не позначених акцизними марками (ст. 64 ККК); ухилення від обов'язкового передання компетентному податковому органу в установленний термін фінансового звіту, висновку або доповідної записки (ст. 80b ККК) та ін.);

— неповідомлення відповідних відомостей або неподання певних документів (наприклад, неповідомлення компетентному органу про предмет чи підстави оподаткування, а також ухилення від подання декларації, що передбачено у ст. 54 § 1 ККК; неподання відомостей, що стосуються оподаткування товарів і послуг (ст. 56a); відмова у виданні рахунків-фактур (ст. 62 ККК) та ін.);

б) обігу підакцизних виробів та акцизних марок (наприклад, незаконний збут чи інше передання акцизних марок особі, яка не має на них прав (ст. 70 § 1 ККК); грубе порушення положень, що стосуються перевезення або зберігання акцизних марок (ст. 71 ККК); купівля, зберігання, перевезення, пересилання або перенесення підакцизних виробів, що становлять предмет забороненого діяння, передбаченого у ст.ст. 63, 64, 73 (ст. 65 ККК); виробництво, імпорт, обіг підакцизних виробів, а також їх позначення акцизними марками, поєднане з ухиленням від офіційної перевірки (ст. 69 ККК) та ін.);

в) здійснення розрахунків із догаціями чи субвенціями (наприклад, надання компетентному органу неправдивих даних, пов'язаних із поверненням фізичним особам витрат на будівництво певного житла (ст. ст. 76a, 76b ККК);

г) виконання митних зобов'язань шляхом:

— подання неправдивих відомостей щодо обігу товарів і послуг за кордоном (наприклад, отримання шляхом обману документів, пов'язаних з обігом товарів і послуг за кордоном (ст. 85 ККК); обман компетентного органу шляхом подання відомостей, які не відповідають реальній дійсності або приховують реальний стан речей (ст. 92 ККК);

— ввезення відповідного товару на територію або його вивезення за межі території Республіки Польща (ст.ст. 86 ККК);

— заниження, приховування об'єктів митних платежів або неповідомлення відомостей чи неподання документів, що стосуються таких платежів (наприклад, обман уповноваженого органу в здійсненні митного контролю – так зване «митне шахрайство», передбачене в ст. 87 § 1 і § 2 ККК); недотримання умов, від яких залежить повне чи часткове звільнення товару від обов'язкових митних платежів (ст. 89); ненадання усних чи письмових пояснень, які мають значення для проведення митного контролю (ст. 94 ККК) та ін.);

— порушення порядку проведення митного огляду (ст. 90 ККК);

— незаконного поводження з певними товарами (ст. 91 ККК);

— невиконання митних зобов'язань

(наприклад, тих, які передбачені в ст. 95, 96 ККК);

д) здійснення валютного обігу шляхом:

— учинення дій, пов'язаних із таким обігом, без отримання відповідної валютної ліцензії або порушення передбачених нею ліцензійних умов (наприклад, обман органу, уповноваженого видавати індивідуальні валютні ліцензії (ст. 97 ККК); здійснення діяльності, пов'язаної з валютним обігом, без отримання необхідної ліцензії або всупереч умовам, які нею передбачені (ст. 102 ККК) та ін.);

— порушення встановленого порядку використання платіжних засобів (ст. 100 ККК);

— порушення умов здійснення діяльності з валютними цінностями (ст. 106d ККК);

— неповідомлення відомостей чи неподання документів, що стосуються валютного обігу (наприклад, тих документів, які пов'язані з певним контролем (ст. 106e ККК), валютних цінностей чи національних платіжних засобів (ст. 106f ККК) та ін.);

— порушення встановленого порядку проведення розрахунків з іноземною валютою (ст. 106j);

— невикористання необхідних документів у сфері валютного обігу чи валютного ринку (ст. 106k);

— ухилення від обов'язкового нагляду за дотриманням певних правил (наприклад, тих правил, яких підприємць або інша організаційна одиниця зобов'язані дотримуватися у своїй діяльності, що передбачається в ст. 106l);

е) організації азартних ігор (наприклад, організація чи проведення

азартної гри, гри на автоматі або взаємного закладу без необхідної офіційної перевірки чи без використання обов'язкових офіційних пломбувань (ст. 107a); організація чи проведення речової лотереї, речової гри бінго, рекламної лотереї або аудіотекстової лотереї (ст. 108 ККК) та ін.).

Таким чином, можемо зробити відповідні висновки.

1. Відділ II «Частина особлива» ККК визначається залежно від окремих (різних) груп казначейських злочинів та казначейських проступків. Так, розділ 7 включає казначейські злочини та казначейські проступки: а) проти митних зобов'язань (ст.ст. 85–89 ККК; прикладом є ст. 85 § 1, що передбачає відповідальність того, хто отримує дозвіл чи інший подібний документ, який стосується умов обігу товарів і послуг за кордоном, шляхом обману органу, уповноваженого видавати такі документи); б) які порушують правила обігу товарів і послуг за кордоном (ст.ст. 90–96 ККК; прикладом є ст. 96 § 1, що передбачає відповідальність того, хто не здійснює обов'язковий нагляд за дотриманням правил, яких підприємць або інша організаційна одиниця зобов'язані дотримуватися у своїй діяльності, або неумисно вчиняє передбачене розділом 7 заборонене діяння).

2. У юридичних конструкціях складів казначейських злочинів та казначейських проступків, як правило, позначення ознак цих складів здійснюється залежно від: а) текстуальної відповідності цих ознак положенням регулятивного (некарного) законодавства (наприклад, у ст. 86 § 1 установлена відповідальність

за ввезення або вивезення за кордон з порушенням митного обов'язку товару без його представлення митному органу або пред'явлення митної декларації, що зрештою створює небезпеку зниження певної суми обов'язкових митних платежів»); б) за відсутності такої «текстуальної відповідності», коли польський законодавець не позначає такі ознаки конкретними формулюваннями, передбаченими відповідними положеннями регулятивного законодавства (наприклад, у ст. 73 § 1 передбачаються такі ознаки, як «зміна мети підакцизного виробу», «зміна призначення підакцизного виробу», що позначають недотримання винною особою «умови, яка згідно із законом дозволяє звільнити підакцизний виріб від обов'язкового маркування акцизними марками»; однак конкретний перелік таких умов у ст. 73 ККК не визначається).

3. При співвідношенні положень відділу II «Частина особлива» ККК та карного кодексу Республіки

Польща (далі — КК) слід враховувати положення розділу XV КК (що передбачений у складі «Частина загальної» й має назву «Співвідношення зі спеціальними законами»), яким передбачено, що положення частини загальної КК застосовуються до інших законів, які передбачають карну відповідальність, якщо лише ці закони однозначно не виключають їх застосування.

Список використаних джерел:

1. Берзин П. С. Часть общая Уголовного казначейского кодекса Республики Польша: анализ основных положений / П. С. Берзин // Адміністративне право і процес. — 2015. — № 1. — С. 380–401.

2. Берзин П. С. Уголовный казначейский кодекс Республики Польша: содержание разделов о вступительных положениях, исключении наказания виновного лица, казначейских преступлениях, казначейских проступках и разъяснении используемых понятий / П. С. Берзин // Адміністративне право і процес. — 2015. — № 2. — С. 195–225.

Берзин П. С. Частина особлива карного казначейського кодексу республіки польща

У статті аналізується зміст частини особливої, розміщеної у відділі II Карного казначейського кодексу Республіки Польща, що був прийнятий 10 вересня 1999 р. Обґрунтовується правильність перекладу назви цього законодавчого акта, а також його узгодження з Кримінальним кодексом Республіки Польща.

Автор описує структуру частини особливої Карного казначейського кодексу, визначає його «компоненти», а також види казначейських злочинів і казначейських проступків.

Ключові слова: карний казначейський кодекс, Республіка Польща, казначейський злочин, казначейський проступок, поняття, структура, правопорушення, злочин, карний проступок.

Берзин П. С. Часть особенная Уголовного казначейского кодекса Республики Польша

В статье анализируется содержание части особенной, размещенной во втором разделе Уголовного казначейского кодекса Республики Польша, принятого 10 сентября 1999 г. Обосновывается правильность перевода названия этого законодательного акта, а также его согласование с Уголовным кодексом Республики Польша.

Автор описывает структуру части особенной Уголовного казначейского кодекса, определяет ее «компоненты», а также содержание видов казначейских преступлений и казначейских проступков, предусмотренных частью особенной Уголовного казначейского кодекса Республики Польша.

Ключевые слова: уголовный казначейский кодекс, Республика Польша, казначейское преступление, казначейский проступок, понятие, структура, правонарушение, преступление, уголовный проступок.

Стаття надійшла до друку 15 грудня 2015 р.